

Nr 209.

Av herr **Petrén**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående stat för vårdanstalten i Lund för blindas med komplicerat lyte.

I proposition nr 247 med förslag till stat för den nu under byggnad varande vårdanstalten i Lund för blindas med komplicerat lyte har departementschefen (sid. 31—32) icke ansett sig kunna biträda av skolöverstyrelsen framställt förslag att föregående tjänstgöring vid Drottning Sofias stiftelses vårdanstalt i Vänersborg för blindas dövstumma och blindas sinnesslöa, vars uppgift skall övertagas av nämnda statsanstalt, skulle få tillgodoräknas i pensionsavseende av de befattningshavare vid stiftelsens vårdanstalt, som överginge till den nya statsanstalten i fråga. Skälet för denna departementschefens ståndpunkt är, att förslaget innebär en avvikelse från föreskrifterna i den civila pensionslagen och att bifall till propositionen kunde bli av prejudicerande betydelse. Detta skäl synes mig dock icke vara alltför bärande, då de enda fall, för vilka det kunde få sådan betydelse, vore i de undantagsfall, där — såsom i det föreliggande fallet — staten övertager en vårdverksamhet, som förut omhänderhaft av enskild. I själva verket torde det väl också med fog kunna betecknas som en orättvisa, om icke befattningshavarna vid Drottning Sofias stiftelses vårdanstalt vid övergång till statsanstalt med alldeles samma uppgift som denna finge något gagn av de år, de fått räkna sig till godo i dövstumläraarnas pensionskassa, i vilken de på grund av sina nuvarande tjänster haft del. Följden av att de nu, efter många års arbete i denna kärleksverksamhet, skulle få börja att räkna tjänsteår på nytt för pension, skulle kanske för mången innebära, att de ej vid inträdet i pensionsåldern skulle hava för erhållande av full pension nödigt antal beräknade tjänsteår, fast det verkliga antalet år, de ägnat sig åt arbetet, därför varit fullt tillräckligt. Sådant kan väl dock ej anses vara rätt och skäligt.

För sin del har Kungl. Maj:t icke haft några betänkligheter att låta ämneslärarinnan vid statens vårdanstalt för blindas med komplicerat lyte

äga att för uppflyttning i högre lönegrad tillgodoräkna sig även sådan tjänstgöring, som fullgjorts vid av landsting underhållen dövstumskola eller vid sinnesslöanstalt — detta för att icke bristande rätt till lönetursberäkning skulle stå hindrande i vägen för övergång till ifrågavarande vårdanstalt av ämneslärarinna, som jämte det hon i övrigt vore kompetent för anställning vid denna även ägde den erfarenhet i fråga om undervisning och uppfostran åt dövstumma eller sinnesslöa, som förvärfvas genom lärarverksamhet vid en dövstumskola eller sinnesslöanstalt (se sid. 29 i propositionen). Tillerkännandet av sådan lönetursrätt torde emellertid icke vara tillfyllest för ernående av detta syfte. Därtill fordras givetvis också rättighet att efter övergång till statsanstalten i fråga även få för pensionen räkna sig tillgodo de tjänsteår, vilka gällt för pension i dövstumlärares pensionskassa, i vilken även lärarpersonalen vid de statsunderstödda sinnesslöanstalterna är delaktig. Utan sådan rättighet skulle övergång från dövstumskola eller sinnesslöskola till statens vårdanstalt för blindas med komplicerat lyte nämligen ofta få till följd att lärarinnan vid uppnådda pensionsår icke hade för full pension nödiga beräknade tjänsteår. Vad som här är sagt om ämneslärarinna vid den nya statsanstalten för blindas med komplicerat lyte har emellertid även tillämpning på föreståndare vid denna anstalt, då till sådan bäst torde lämpa sig en dövstumslärare, som även utbildat sig något i såväl undervisningsmetoderna för blindas som de för sinnesslöa. För att till föreståndarbefattningen kunna erhålla en person med dessa kvalifikationer fordras emellertid tydligen, att han för pension skall få tillgodoräkna sig sina tjänsteår inom dövstumsväsendet.

På grund av vad sålunda blivit anfört får jag vördsamt hemställa,

att de befattningshavare vid statens vårdanstalt för blindas med komplicerat lyte, som förut varit delaktiga i dövstumlärares pensionskassa, för pension må räkna sig till godo de tjänsteår, som gällt för pension från nämnda kassa.

Stockholm den 12 april 1921.

Alfred Petré.